

สรุปสาระสำคัญของปฏิบัติการ “รวมพลังประชาไทย พันภัยยาเสพติด”

(๑ เมษายน - ๓๐ กันยายน ๒๕๕๑)

๑. สถานภาพปัญหา ยาเสพติดในปัจจุบัน

สถานการณ์และปัจจัยของปัญหา ยาเสพติดในช่วง ๑-๒ ปีที่ผ่านมา มีแนวโน้มขยายตัวมากขึ้นที่สำคัญ ได้แก่ ปัญหาการผลิตยาเสพติดจากประเทศเพื่อนบ้าน การเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้เสพยาเสพติด ความสามารถของภาครัฐในการจัดการต่อผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ประสิทธิภาพของมาตรการดำเนินงานภาครัฐกับผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด กลุ่มบุคคลและกลุ่มพื้นที่ ที่ยังไม่ได้รับการแก้ไขปัญหายังคงมีพฤติการณ์ด้านยาเสพติด และเงื่อนไขและปัจจัยเสี่ยงทางสังคมที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เป็นเหตุให้แนวโน้มของเยาวชนจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติดเพิ่มสูงขึ้น

๒. จุดมุ่งเน้นและเป้าหมาย

๒.๑ “มุ่งลดปัญหาแพร่ระบาด ขจัดความเดือดร้อนประชาชน” เป็นจุดมุ่งเน้นสำคัญและเร่งด่วน ที่จะต้องลดระดับปัญหานี้ให้ลดลงอย่างเห็นผลเป็นรูปธรรมมากที่สุด

๒.๒ เป้าหมายทั่วไป โดยให้ครอบคลุมปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาแพร่ระบาด ทั้งบุคคล ด้วงสภาพปัญหา และปัจจัยเสี่ยง โดยจะต้องลดระดับปัญหา ยาเสพติด ทั้งการผลิต นำเข้า ค้าและแพร่ระบาด และสร้างความพึงพอใจของประชาชนต่อการแก้ไขปัญหามาทุกระดับให้สูงขึ้น

๒.๓ เป้าหมายเน้นหนักเฉพาะ โดยกำหนดพื้นที่เน้นหนัก ใน ๒๕ จังหวัด และ ๒๕๐ อำเภอ และกลุ่มบุคคลที่ยังคงมีพฤติการณ์ต่อเนื่อง เป็นเป้าหมายเฉพาะที่จะต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน

๓. กลยุทธ์ในการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่จะลดการแพร่ระบาดของยาเสพติดและสร้างความพึงพอใจของประชาชนเพิ่มสูงขึ้น คือ “๓ ลด ๓ เพิ่ม ๓ เน้น” โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๓.๑ “๓ ลด” คือ การลดปัจจัยปัญหา ยาเสพติดทั้งผู้ค้า ผู้เสพ เยาวชนกลุ่มเสี่ยง/ปัจจัยเสี่ยง

๓.๒ “๓ เพิ่ม” คือ การเพิ่มระดับปฏิบัติการของกลไกที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด ได้แก่ การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่รัฐ ภาคประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลไกปกครองส่วนท้องถิ่น และช่องทางสาธารณะในการร่วมเฝ้าระวังปัญหา ยาเสพติด

๓.๓ “๓ เน้น” คือ การปฏิบัติโดยเน้นหนักต่อกลุ่มปัญหาที่เกินกว่าระดับปกติ ได้แก่ พื้นที่ กทม./ปริมณฑล พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ พื้นที่นำเข้ายาเสพติดและพื้นที่ที่มีปัญหาต่อเนื่อง ชั่วซาก

๔. แนวทางการปฏิบัติเพื่อบรรลุเป้าหมายในแต่ละกลยุทธ์

๔.๑ กลยุทธ์ ๓ ลด ให้ทุกจังหวัดกำหนดเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ ใน ๔ ประเภท ได้แก่ กลุ่มผู้ค้า ทั้งกลุ่มการค้าระดับสำคัญที่มีเครือข่ายเชื่อมโยง และผู้ค้ายาเสพติดที่มีบทบาทแพร่กระจายยาเสพติด

ในชุมชน ผู้เสพในหมู่บ้าน/ชุมชนที่ยังไม่ถูกจับกุมและบำบัดฯ ผู้เสพที่ตกค้างตาม พ.ร.บ.ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ และเยาวชนกลุ่มเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง

๕.๑.๑ การลดจำนวนผู้ค้า เพื่อลดบทบาทและอิทธิพลของผู้ค้ายาเสพติดในทุกระดับ

ระดับประเทศ ให้บูรณาการการทำงานร่วมกัน ในการสืบสวนปราบปรามผู้ที่มีหมายจับและกลุ่มการค้ายาเสพติดที่เป็นเครือข่ายระดับสำคัญ ดำเนินการด้านการเงิน ทรัพย์สิน และภาษี รวมทั้งจัดระบบและพัฒนางานด้านปราบปรามยาเสพติด และบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง ตลอดจนการกำหนดมาตรการ เพื่อป้องกันและปราบปรามการค้าและแพร่ระบาดของยาเสพติดในเรือนจำ

ระดับภาค ให้กำหนดกลุ่มการค้ายาเสพติดระดับสำคัญในภาค บูรณาการพัฒนากลไกความร่วมมือระดับภาค ทั้งทางด้านการข่าว สืบสวน อำนวยการร่วม เพื่อรองรับการสืบสวนปราบปรามกลุ่มการค้ายาเสพติดระดับที่สูงกว่ากลุ่มการค้าระดับจังหวัด ตลอดจนจัดระบบ กลไก สำหรับตรวจสอบการใช้อำนาจของการปฏิบัติการปราบปรามยาเสพติด

ระดับจังหวัด ให้กวดขัน ป้องปราม ปราบปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชนอย่างต่อเนื่อง สืบสวน ปราบปรามกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดระดับแพร่ระบาด จัดตั้งและพัฒนาประสิทธิภาพของจุดตรวจยาเสพติดแบบบูรณาการในเส้นทางที่เหมาะสมอย่างน้อยจังหวัดละ ๑ จุด

๕.๑.๒ การลดผู้เสพ ให้ทุกจังหวัดดำเนินการลดจำนวนผู้เสพอย่างจริงจัง

๕.๑.๒.๑ ผู้เสพในหมู่บ้าน/ชุมชน ให้ใช้กลไกท้องที่-ท้องถิ่น ในการค้นหา ผู้เสพ และร่วมกับหน่วยงานอื่นในการกำหนดเป้าหมายที่จะต้องนำเข้าค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และสร้างทีมบำบัดรักษา เพิ่มสถานที่ในการบำบัด และนำเข้าค่าย รวมทั้งจัดระบบติดตามช่วยเหลือ

๕.๑.๒.๒ ผู้เสพที่ตกค้างตาม พ.ร.บ.ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ ให้วิเคราะห์ความพร้อมในพื้นที่ และร่วมกับกลไกที่เกี่ยวข้องนำผู้ถูกจับกุมฯ เข้ารับการบำบัดรักษาให้มากที่สุด รวมทั้งรณรงค์ ช่วยเหลือให้ดำรงชีวิตได้อย่างเป็นปกติในสังคม

๕.๑.๓ การลดกลุ่มเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง จัดให้มีหรือพัฒนาทีมปฏิบัติการจากหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง รับผิดชอบในการลดและขจัดปัจจัยลบ/ปัจจัยเสี่ยงในพื้นที่ เข้มงวดการปฏิบัติการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง และเพิ่มพื้นที่บวก จัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์เพื่อเป็นทางเลือกในการแก้ไขปัญหา

๕.๒ กลยุทธ์ ๓ เพิ่ม กำหนดเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ ในการเพิ่มระดับการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่บทบาทขององค์กรภาคประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และบทบาทของสาธารณะในการร่วมเฝ้าระวัง และร่วมแก้ไขปัญหาเสพติดในทุกจังหวัด

๕.๒.๑ การเพิ่มระดับปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่ ให้ทุกหน่วยที่เกี่ยวข้องเพิ่มระดับการปราบปรามยาเสพติดในทุกระดับ การนำผู้เสพ/ผู้ใช้ เข้าสู่กระบวนการของค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การควบคุมกลุ่มเสี่ยง และปัจจัยลบที่เสี่ยงต่อปัญหาเสพติดของเยาวชน และเพิ่มความเข้มแข็งให้แก่กลไกอำนวยการด้านยาเสพติดทุกระดับ